

NOVA DORA

Licejska knjižnica

Dolžni iztis
Ljubljana

Stane letno 48 Din, mesečno 4 Din, za inozemstvo letno 120 Din.
— Oglasi za mm višine stolpca 40 p. Reklame med tekstom,
osmrtnice in zahvale 50 p. Posamezna številka stane 50 p.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadstr. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmajerjeva ul. št. 1 priflitje. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

Celjsko okrožje v vprašanju razdelitve države v oblasti.

(Iz govora dr. A. Božiča na občnem zboru občeslovenskega obrtnega društva v Celju dne 26. decembra 1921.)
(Konec.)

Prihajam k razmejitvi teh dveh upravnih oblasti. Tu moram povdariti, da od vlade predlagana razdelitev obeh oblasti meni ne ngaja in da jo smatram za zgrešeno.

Z razdelitvo se je sicer dosegla matematična enakost obeh oblasti. S tem se je hotelo potolažiti občutljivost Ljubljane, češ, ti Ljubljana vkljub Rapalskemu miru ne izgubiš nič, ker obdržiš pod svojo oblastjo ravno toliko duš, kakor si jih imela v bivši Kranjski.

Z matematičnimi formulami in z obližem na dan Ljubljani se razdelitev oblasti ne da utemeljiti. Merodajni morajo biti tukaj oni oziri, katere daje vlada svojemu predlogu za podlago: namreč prirodni, socialni in ekonomski oziri.

Gre za celjsko okrožje, ki bi bilo z nameravano razdelitvo razkosano in razcepljeno. Pod celjsko okrožje spada v ekonomičnem, prirodnem in socialnem ozirju vse ozemlje, ki tvori obseg celjskega okrožnega sodišča. So to sodni okraji Slovenjgradec, Šoštanj, Gornji grad, Vransko, Konjice, Šmarje, Rogatec, Kozje, Brežice, Sevnica in Laško. Prirodno gravitirajo vsi ti okraji proti Celju. Celje je križišče onih železnic, ki spajajo te kraje v celoto: od Rogateca čez Šmarje v Celje, iz Slovenjgradca čez Šoštanj v Celje, iz Brežic čez Sevnico in Laško v Celje. Tudi ta slednje navedena proga pride v upoštevanje, ker grede sedaj direktni vlaki Celje-Zagreb in ker se ves promet koncentrira sedaj ne v smeri Maribor - Celje - Ljubljana, ampak Maribor - Celje - Zagreb - Beograd. Beograd postaja vedno bolj ne le upravno, ampak tudi ekonomsko središče države, postaja to, kar je bil za Avstrijo Dunaj, za Ogrsko Budimpešta in kar je za Češkoslovaško Praga. Zato so glavne žile proleta one, ki vodijo v Beograd. Celje je za celo celjsko okrožje cestno križišče, je za to okrožje obrtni in industrijski centrum; iz tega okrožja dobiva celjska industrija in obrt surovine, to okrožje je njen odjemalec. Srednje šole v Celju so ustanovljene za to okrožje in dobivajo dijaštvo iz teh okrajev.

EMILE ZOLA:

Smrt Oliviera Bégaillea.

(Prevedel E. Šimnic.)

(Dalje.)

Tipal sem skrbno okrog sebe. Rakev je bila velika in roke sem premikal prav lahko. Na pokrovu nisem začutil nobene razpoke. Na desno in na levo so bile deske slabo oskobljene, toda trdne in močne. Položil sem roke na prsa, da bi jih počasi vzdignil proti glavi. V končni deski sem začutil grčo, ki je pod pritiskom odnehavala, delal sem z največjim naporom, izrinil sem grčo, potisnil prst skozi luknjo in začutil zemljo, mastno, glinasto in mokro. S tem pa nisem prav nič pospešil rešitve, še žal mi je bilo, da sem izrinil grčo; kajti prst bi se mogla vsuti v rakev. Po rakvi sem tipal na okrog, če bi bilo na desni ali na levi kaj prostega prostora, toda povsod je odmeval isti glas. Ko sem pa na lahko potolkel z ного, se mi je dozdevalo, da je bil glas na koncu rakeve bolj jasen, mogoče so bile take deske.

Začel sem tolči, roke naprej, s pestjo. Deska ni odnehala. Na pomoč sem vzval kolena, sključivši noge. Nič ni za-

Delalo bi se Celju veliko in nepopravljivo škodo, ako bi se enega od teh sodnih okrajev odcepilo od Celja. Kaj bi rekla Ljubljana, ako se ji odcepi Kranj ali Radovljica? Ljubljanci bi tak poskus imenovali blazen. — Češ Kranj, Radovljica z Bledom, Kranjskagora, gravitirajo v Ljubljano in ne v Maribor. Brežice, Sevnica in Laško imajo že od pamtveka zveze s Celjem, ki je njih trgovska in obrtna centrala. Nai se ne reče: kar je ob Savi, spada pod Ljubljano; kajti reke spajajo posamezne pokrajine v ekonomsko enoto le do gotove razdalje. Pri Savi se glede Ljubljane ta spajalna moč neha z malo litijsko ravnino ob postaji »Sava« ali dalje pri »Zagorju«. Potem se začne novo ekonomsko središče, ki pa ne leži ob Savi, ampak se prenese na največji pritok Save, to je na spodnji del »Savinje«, v Celje. Onstran Brežic se začne novi ekonomski center: Zagrebški. Če bi se Brežice ne pridilele Celju, odnosno mariborski oblasti, potem spadajo Brežice bolj pod Zagreb, nikar pa ne v Ljubljano, s katero niso imele Brežice razven narodnostnih, torej idealnih stremenj nikdar nič skupnega. Vsaka odcepitev od Celja slabi gospodarsko in kulturno pozicijo Celja, ker prereže niti, ki spajajo te kraje s Celjem. Tem krajem samim se pa z odcepljenjem ne napravi nikakih koristi, ampak se jim v vsakem pogledu škoduje. Jasno je, da se tudi gospodarska orijentacija vedno obrača tja, kjer je upravna centrala. Najboljši dokaz za to je še sedaj Gradec in Dunaj, ko še tisoči od naših ljudi ne morejo opustiti gospodarskih zvez s tema mestoma; ali pa Ljubljana, ki je mislila, da je na potu koncentracije gospodarstva za vse slovensko ozemlje, pa hoče to pozicijo vzdržati in ustaliti enotno pokrajinsko upravo.

Stojim torej na stališču, da se celjsko okrožje ne sme raztrgati. Celje se ne sme degradirati na najnedomembnejše provincialno mesto, ne sme se ekonomsko slabiti.

Naj se ne reče: meja je samo upravna, ekonomski in socialni ter kulturni odnošaji ostanejo. To je le na videz res. Dejanski se ravna tudi gospodarsko in kulturno življenje po upravnih edinicah. Upravna skupnost prinese za seboj tudi gospodarsko skupnost.

Vsak dan vidimo, kako se naše gospodarstvo iz starih tirov pred vojno

pokalo. Nazadnje se zaletim s celim telesom v desko tako, da so kar kosti zapokale. V tem trenutku sem bil kar nor, kakor stekel pes. Zadrževal sem se krik, ker če bi začel kričati, bi bil izgubljen. Naenkrat sem pa začel kričati in upiti. To je bilo strašno tulenie, ki je prihajalo iz mojega grla. Klical sem na pomoč, batil se s takim glasom, da se sam sebe nisem več spoznal. Pri vsakem ponovnem kriku sem bil vedno bolj nor, kričoč, da ne maram umreti. Praskal sem z nohti po deskah in se vil kakor vjet volk. Koliko časa je pač to trajalo? Ne vem, čutim pa še trdo neizprosno rakev, kjer sem se boril, še čutim nevihtno krikov in joka, s katerim sem napolnjeval te deske. V zadnjem jasnem trenutku sem se hotel vzdržati, pa nisem mogel.

Velika potrnost je sledila. Čakal sem na smrti sredi žalostne zaspanosti. Ta rakev je bila pač iz kamna; nikakor je nisem mogel predreti in negotovost moje slabosti me je pustila brezdelnega, brez poguma, še enkrat poskusiti. Še drugo trpljenje se je pridružilo mrazu in navidezni smrti, lakota. Postajal sem slab. Kmalu je postala ta muka neznošna. Skozi luknjico v grči sem skušal

vedno bolj orijentira v novi tir in to vsled spremembe državne uprave. Kar se dogaja v velikem, to ne ostane brez posledic v malem.

Upravna oblast ima velike gospodarske naloge. Vse, kar ne spada neposredno v delokrog ministrstva, ima svojo odločilno instanco v oblasti. Lokalne železnice, cestne zveze, stavbe, vso ekonomsko življenje pokrajine se koncentrirajo v oblastni upravi. Državi ostane po tej upravni decentralizaciji le splošno - državni delokrog. Jasno je, da bodo interesi celjskega okrožja bolj zavarovani ako ostane okrožje skupaj in se v celoti prideli eni upravni oblasti, kakor pa če se to okrožje razkosa. Jaz si Celja z upravno mejo pri Pohlah ne morem misliti.

Vladni načrt se v tem oziru mora spremeniti, meja oblasti mora biti nekdanja kronovinska meja med Štajersko in Kranjsko, ne iz stališča kakega partikularizma, ampak iz gospodarskega, prirodnega, socialnega stališča. To je zahtevek, katerega po mojem mnenju moramo staviti.

Moje mnenje se strne v sledeče točke:

1. Vladni načrt glede ustanovitve dveh oblasti na zapadni državni meji se z ozirom na zahtevo po dobri upravi odobrava.

2. Celjsko okrožje obstoieče iz sodnih okrajev Slovenjgradec, Šoštanj, Gornji grad, Vransko, Celje, Konjice, Šmarje, Rogatec, Brežice, Sevnica in Laško mora ostati nerazdeljeno; meja med obema oblastima mora biti Sava od Brežic do Zagorja, tako, da pripade levi breg Save mariborski, desni pa k ljubljanski oblasti.

3. Politično vodstvo obrtnišтва se pooblašča, da te zahteve po svoji najboljši moči zastopa in uresniči.

Politične vesti.

NAMERAVANI NOVI PUC HABSBOGOVCEV NA MADŽARSKEM.

Kakor smo svoj čas poročali, dovolilo se je razcesarici Ziti posetiti svojega sina Roberta, na katerem se je v istini izvršila 14. tm. majhna operacija. Zita je porabila to priliko, da je organizirala zopetni pokret radi proklamacije svojega prvorojenca Otona madžarskim kraljem pod njenim regentstvom. Iz Beograda javljajo, da so dobili vesti, da je

potegniti drobce zemlje, jedel sem to zemljo, kar mi je podvojilo trpljenje. Grizel sem roke, a nisem upal vgrizniti do krvi.

O! Kako sem si zaželel smrti v tej uri! Celo življenje sem trepetal pred njo. Sedaj sem si jo zaželel, klical sem jo, nikdar bi ne bilo bolj temno. Kaka neumnost, batil se tega spanja brez sanj, te večnosti molka in temin! Smrt je bila dobra, ker je uničila bitje na mah, za vedno. O! spati kakor kamenje, spreminiti se v ilovico, ne več biti!

Roke so mehanično tipale gori in doli po deskah. Glej ga spaka, vbodel sem se na lev palec, lahka bolečina me je zbudila iz otrplosti. Kaj je to vendar? Ponovno sem iskal, naletel sem na žebelj, ki so ga možakarji zabil po strani in ni šel polnoma v desko. Bil je zelo dolg in zelo koničast. Glava je držala v pokrovu, vendar sem čutil, da se je majal. Od tega trenutka nisem mislil na nič drugega, kakor imeti žebelj. Stegnil sem se z desno roko čez trebuh in ga začel majati. Nič se ni premaknil, bilo je namajno delo. Nisem mislil na pogosto roke, ker je imela leva tako nerodno lego, da se je hitro utrudila. Ko sem se tako vježil, se mi je razvil cel načrt v glavi. Ta

Zita zapustila Svico in je na potu na Madžarsko. Iste vesti prihajajo iz Prage in Bukarešte. Dosedaj se še ni dalo doznati, ali je Zita na akcijo že v stanju izvršitve, vendar je Češka vlada takoj opozorila Beograd in Bukarešto o vesteh, ki jih je sprejela ter tudi Madžarski predočila opasnost novega poskusa prevrata. Mala antanta je, kakor zadnjič, tudi sedaj sporazumna, da zabrani kakršnikoli poskus Habsburžanov. Češka vlada je izdala tozadevna navodila svojim varnostnim in vojaškim oblastim, nedvomno bodeta storili isto tudi naša in rumunska vlada. — Svica je sicer svoj čas izgnala osebo okrog Karla in Zite, njiju sanih pa ne, vsled česar ima sedaj Zita zopetno priliko za poskuse. Tokrat se ne gre samo za Zitin poskus, marveč se je položaj izpremenil v tej smeri, da ima madžarski prestol dva pretendenta: prvi je Oton Habsburg, drugi pa Albreht Habsburg, sin bivšega nadvojvode Friderika, ki vedno očitneje kaže svoje lastne aspiracije na madžarski prestol. Pojavila so se namreč v habsburški obitelji razna ostra nasprotstva. Zita namerava ustoličiti svojega sina Otona s sodelovanjem bivšega nadvojvode Evgeņa, s pomočjo madžarskih legitimistov, avstrijskih habsburških privržencev ter francoske in italijanske aristokracije. Na drugi strani zasleduje Albreht Habsburg svoj cilj opiraje se na madžarskega legitimista Gömbösa, ki ima zveze z laškimi fašisti, o katerih se je v zadnjem času poročalo, da so sklenili nek dogovor, po katerem bodo fašisti pomagali Madžarom pri restavraciji Habsburžanov, Madžari pa jim naj pomagajo proti — Jugoslaviji. Vobče se pa pojavljajo vesti, da so posebno francoski klerikalni krogi pripravili spraviti Habsburžana na madžarski prestol. — Konferenca v Curihu je odločena, da zatre poskus Albrehta že v kalih, Zita pa računajoč s tem, skuša spraviti svojega sina Otona na prestol. Mala antanta bo morala tudi tokrat podvzeti vse korake, da prepreči en kakor drugi poskus in bo v tem smislu podvzela tudi korake pri velesilah.

Protivojaške demonstracije na Španskem. V Madridu je došlo 16. tm. do velikih protivojaških demonstracij, katerih vzrok še ni znan. Konjenica je demonstrante s silo razgnala.

Plebiscit v Vilni. Kakor se poroča še izid plebiscita v Vilni ni oficijelno razglašen, vendar se doznava, da je prodr-

žebelj bode moja rešitev, te njega pogrešam. Ali je še čas za to? Lakota me je mučila, moral sem se vstaviti z delom, zvrtilo se mi je v glavi, roke so odpovedale, duh je omagoval. Srkal sem kapljice, ki so kapale iz vbodljaja na palcu. Vgriznil sem se v roko, pil kri, vzpodbujen vsled bolečine, pokrepčan po tem mlačnem in ostrem vinu, ki je namakalo moja usta. Lotil sem se zopet žeblja z obema rokama, posrečilo se mi je, ga iztrgati.

Od tega trenutka sem verjel na uspeh. Moj načrt je bil enostaven. Konico žeblja sem potisnil v pokrov, potegnili ravno črto kolikor mogoče dolgo, da bi naredil nekako zarezo. Roke so mi otrpile, a vtepel sem si v glavo, da na vsak način iz izvršim. Ko sem mislil, da sem začel razvil les že dovolj globoko, sem imel namen se obrniti na trebuh, opreti se na kolena in na komolec in britisniti z vso močjo. Kljub temu, da je pokrov zaškripal, se ni udal. Zareza še ni bila dovolj globoka. Moral sem se obrniti na hrbet in pričeti z nova, kar me je stalo mnogo truda. Poskusil sem znova, to pot se je odtrgal pokrov na obeh koncih.

Rešen sicer še nisem bil, vendar mi je srce napolnilo večje upanje. Nehal

la Poljska z veliko večino in da vsled tega poljski listi zahtevajo aneksijo Vilne. Londonski »Times« pravijo, da Poljska sama ni prav nič vesela radi pripadbe Vilne, ker se boji neprestanih nemirov.

Mir se vrača na Irsko. Kralj je izdal dekret o splošni amnestiji, vsled česar so izpustili veliko število sinfajnovcev. V Dublinu samem je dobilo krog 350 vjetnikov zopet prostost. Množica je tem priredila velike ovacije za prestano mučeniško dobo. Angleške čete odhajajo in mir se vrača v celo Irsko. Izjemo dela le še mesto Belfast, kjer se dogajajo še vedno poboji med angleškim vojaštvom in Irce. Poveljnik angli čet je izdal proglas, da bo dal vse hiše, iz katerih bi se streljalo na vojake, požgati.

Kriza v avstrijski vladi. Vsenemški minister Waber je podal demisijo, ker mu je vsenemški klub dal glede zadržanja napram kabinetu proste roke. Minisvet je vzel odstop na znanje in poveril notranje posle kanclerju dr. Schoberju. Vsenemci se protivijo ratifikaciji pogodbe v Lani z Madžarsko vsled česar nočejo sodelovati. Kakor izgleda, bo pogodba vendar ratificirana, na kar hoče podati celi kabinet svojo demisijo. Vlado bi prevzela krščansko-socialna manjšina z dr. Mayerjem na čelu.

Konferenca v Genovi. V Genovi se vrši od dne 8. marca naprej svetovna gospodarska in finančna konferenca. Naše zunanje ministrstvo je sprejelo 17. tm. povabilo ter bo odposlalo tie dva delegata. Italija je povabila tudi Avstrijo in Nemčijo. Razum tega so vabljene tudi Madžarska, Bolgarska in Rusija.

Nemčija plačuje odškodnino. Kakor piše »Temps« je Nemčija plačala dne 18. tm. na račun vojne odškodnine dodatno dekadno svoto 31 milijonov zlatih mark. Ta svota bo pripadla v smislu sklepa konference v Cannesu v prvi vrsti Belgiji, ki je dosegla radi potrebe restavracije v tem pogledu prioriteto.

Mariborske novice.

Klic javnih nameščencev in vpokojencev. Društvo jugoslovanskih državnih uslužbencev je sklicalo izvanredni občni zbor v svrhu spremembe pravil in ustanovitve samopomoči. Hvalevredno je, da se je pritegnilo k društvu tudi vpokojence; kajti ravno vpokojenci so vsled obstoječih zakonov najbednejši. Trpke besede so padale glede neenakosti draginskih doklad aktivnih uslužbencev in vpokojencev. Ako že aktivni uradnik ne more shajati s plačo 4000 K, kako pa naj živi isti uradnik s pokojnino 2500 K mesečno. Razlika 1500 K je velika krivica, ki se mora popraviti. Prosimo vse tri slovenske ministre, da napravijo energične korake, da se draginske doklade državnih uslužbencev in vpokojencev izenačijo.

Celjske novice.

Odlikovanje. Minister na razpoložanju g. dr. V. Kukovec je odlikovan z sem pritiskati, nisem se več premaknil vsled bojznosti, da bi se ne vdrla zemlja in me pokopala. Moj načrt je bil, da bi mi pokrov bil samo za varstvo, med tem, ko bi skušal napraviti luknjo v ilovico. Žalibog je zahtevalo to delo velike težkoče. Debeli kosi, ki so se odtrgali, so ovirali deske, da nisem mogel več delati. Nikdar ne bodem videl solnca, ker so kosi padali na hrbišče in mi je zemlja silila v obraz. Strah me je znova obšel. Ko sem se stegnul, da bi našel kako oporo, se mi je zdelo, da se je odmaknila deska, ki je bila na koncu nog, vsled hudega pritiska. S peto sem tipal, živahno premišljuječ, kaj bi znalo tam biti, morda kaka na novo izkopana jama. Naenkrat so predrle noge v prazno. Moja kalkulacija je bila prava, zraven je bila na novo izkopana jama. Treba mi je bilo predreti samo tenko plast zemlje, da sem se zvrnil v to jamo. Veliki Bog! Rešen sem bil!

Prvi trenutek sem ostal kar na hrbtu, oči obrnjene proti nebu. Na nebu so se lesketale zvezde v večerni svetlobi. Pihljajoči veter mi je prinašal nežnost pomladi, lep vonj dreves. Veliki Bog! Rešen sem bil, dihah sem, vroče mi je bilo, jokal sem, jecljal sem, držel roke na obrazu. O! Kako lepo je življenje. (Konec prih.)

redom Belega orla III. razreda. Razen njega so odlikovani tudi ostali odstopivši ministri in sicer Jovan Jovanovič z redom Belega orla II. razreda, Nikola Uzunovič s Karadjordjevo zvezdo III. razreda, Marko Gjurišič, M. Zečević, Slavko Miletič in Milivoj Jovanovič pa z redom sv. Save I. razreda.

Odlikovanje. V soboto 14. tm. je bil v Ljubljani odlikovan z redom sv. Save V. stepena naš ožji rojak in someščan g. Ivan Rebek. Ime tega moža, ki znači dolgo dobo neumornega dela med nami na Slovenskem Stajerskem; je tako tesno in živo spojena zgodovina celjskega Slovenstva, da mu ob tej priliki prav iskreno in srčno čestitamo k zaslužnemu odlikovanju. Mož idealov, mož dela in uspehov, naš odlični bорец za ideje jugoslovanske demokracije, g. Ivan Rebek naj živi!

Največji ples, ki se vrši v letošnjem predpustu je obrtniški ples dne 1. svečana z vojaško godbo dravske divizije, na katerega cenj občinstvo in društva že danes opozarjamo.

Usmilite se ubogih ptičkov! Huda zima in velik sneg sta zagrenila življenje našim gostom in prijateljem ptičkom. Nikjer ne morejo najti hrane. Dajte jim malo zrnja in drobtinic, hvaležni vam bodo ter vas zopet razveseljevali in kratkočasili v poletju z ljubkim petjem!

Domača veselica s plesom v prid Dijaški kuhinji se vrši nepreklicno v soboto 21. jan. ob 8. uri zvečer v spodnjih prostorih Narodnega doma v Celju.

Osvrednje društvo poštnih in brzojavnih uslužbencev za Slovenijo — podružnica Celje, sklicuje svoj prvi redni občni zbor v nedeljo dne 22. jan. tl. ob 14. uri (2.) pop. na celjski pošti. Opozarja se posebno podeželne tovariše pripadajoče k celjski podružnici, da se gotovo udeležijo občnega zbora, vsaj po eden iz vsakega urada, ker je za podeželne tovariše posebno važen. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika, blagajnika in tajnika. 2. Volitev novega odbora. 3. Raznoterosti.

Baletni večer. Občinstvo se ponovno opozarja na umetniški večer, ki ga priredi gospa Helena Poljakova, primabalerina v Narodni operi v Ljubljani, v soboto, dne 21. tm. v veliki dvorani Narodna. Prosi se obilne udeležbe!

Predavanje v oficirskem domu. 18. tm. ob 17.30 se vrši v oficirskem domu v Celju predavanje polkovnika gosp. Borivoja Tošiča. Snov: Savremena vojno pedagoška posmatranja in nastavi i vaspitanju». Predavanju lahko prisostvujejo tudi gg. rezervni oficirji.

Pri umorih in težkih telesnih poškodbah na samem in v posljepih je to nemudoma policijskemu oddelku okrajnega glavarstva prijaviti. Gledati je pa kolikor mogoče na to, da ne pridejo na prostor zločina do prihoda policije in policijskih psov ljudje, ker se sicer sled izgubi. Orodje in drugi predmeti na licu mesta se ne smejo pred prihodom policije od nikogar dotakniti, ker le tako je možnost dana, da dobi peš pravo sled. Ravno isto velja za tatvine. Ključ, palca ali katerisibodi drugi predmet, katerega zločinec zgubi ali pusti na licu mesta že zadostuje, da se istega izsledi, če se ne dotakne nihče drugi tega predmeta in ni preteklo od časa izvršitve zločina prilično 6 ur. Priporoča se občinstvu, da se drži strogo teh navodil, ker le tako bodo mogoče izslediti zločince vseh vrst, ki bi utegnili drugače ostati prikriti oblasti, ki jih zasleduje. V slučaju potrebe, naj se zahteva policijske pse pri prvem stražniku, pri policijskem oddelku okrajnega glavarstva ali pa na policijski stražnici. Konečno se pripomni, da naj se zahteva policijske pse le v slučaju resnične potrebe.

Dobrotniki Srbske književne zadruge. Pri pukovniku gospodu Borivoju Tošiču, pooblaščenec Srbske književne zadruge so se vpisali kot dobrotniki: Oficirski dom v Celju; gg. Milan V. Martinovič, hotelir; Vojko M. Arko, lekarnar; gospodična Marija J. Kopušar-Kolenc — prva dobrotnica — Slovenka; dr. Ernest Kalan, odvetnik; Anton Kunej, podpravatelj Ljubljanske kreditne banke; Mirko J. Gruđen, ravnatelj Ljubljanske kreditne banke, podružnice v Celju; Ivan Ogorevc, uradnik Jadranske banke. V imenu Srbske književne zadruge jim izjavlja pukovnik g. Tošič toplo bratsko zahvalo. — Živeli!

Julijana Feldin, o kateri smo zadnjič poročali, da je odšla od g. Patza in

se ne ve nič zanjo, se nahaja v tukajšnji javni bolnici.

Dijaška kuhinja v Celju je sprejela tekom meseca decembra razum že objavljenih daril še sledeče prispevke: po 1000 K: g. Jožef Kolenc lesni trgovec v Šabacu; po 314 K: g. D. Bernardi, hotelir v Celju; po 212 K: g. Jos. Weixl, župnik pri Sv. Križu pri Ljutomeru (dar Mohorjanov); po 202 K: gđ. Zinka Vihar na Bregu, nabrala med gosti v gostilni Radej; po 200 K: g. Jos. Musi, župnik v Vitanju; po 124 K: g. Mirko Gruđen, ravnatelj kred. banke v Celju; po 100 K: ga. Marija Radej, gostilna na Bregu; po 86 K: nameščenci davčnega okr. oblasti v Celju; po 80 K: g. Matija Šmid, trgovec v Novi vasi pri Sv. Jurju ob j. ž.; po 40 K: g. prof. Rudolf Kranjec v Celju in g. Maks Vraber, kanonik v Mariboru; po 30 K: g. dr. Juro Hrašovec, župan v Celju; po 20 K: g. prof. Matej Suhač v Celju; po 10 K: g. prof. Martin Mastnak v Celju in g. Marfin Spindler v Ljubljani. — V živilih so darovali približne vrednosti: g. Urbančič, mesar v Celju, pljuča za 180 K, g. Rebeuschek, pljuča in vampe za 315 K, g. Drogenik, trgovec v Celju, moke za 924 K, Cestni Jože v Št. Jurju moke za 475 K in g. Janko Božič, trgovec v Celju, sladkorja za 280 K. — Srčna hvala!

Sokolstvo.

»Sokol« v Šmarju pri Jelšah. Dne 7. jan. ob 8. uri zvečer je bil dobro obiskan občni zbor našega društva. Razven točk dnevnega reda se je podal članstvu kratek osnutek sokolskih načel in pogojev za povzdigo društva. Izvoljen je sledeči odbor: br. dr. Šandor Hrašovec, starosta; Ferdo Pustek podst.; Fr. Bevc, načelnik; Zupančič, Cerovšek, Ferline, Golar, Legvart, Šega, odborniki; Majerle, namestnik; Čonč, Lavrač, pregl. rač. Upamo, da bo novi odbor nadaljeval vilo pričeto delo.

Dnevna kronika.

Službeno ime kralja Aleksandra. Predsedstvo pokrajinske uprave razglašajo: Ministrstvo za notranje stvari je z odlokom z dne 2. jan. 1922 Sl. št. 14.681 ex 1921, naznanilo predsedstvu pokrajinske uprave, da mu je predsedništvo min. sveta dostavilo naslednji dopis: »Stopivši na prestol kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev je Nj. Vel. kralj Aleksander — drugi po vrsti vladanja — z imenom Aleksander prvi kralji (glasom člana 56. ustave) Srbov, Hrvatov in Slovencev iz dinastije Petra I. Karadjordjeviča. Z ozirom na to je naziv vladarja naše nove kraljevine Aleksander Prvi (I.) kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev ter prosi po nalogu g. preds. min. sveta kabinet, naj se pri navajanju imena Nj. Veličanstva kralja rabi samo to ime.«

Kraljevi dvor v Dubrovniku. Zakoniti zastopniki dubrovniškega meščanstva so se zbrali te dni na posvetovanje ter sklenili, da se dvoru dubrovniških knezov ohrani njegov zgodovinski namen ter da se Nj. Vel. kralj Aleksander I. naprosi, naj si v tem starodavnem dvoru uredi svojo dubrovniško rezidenco. Kralj je prošnji ugodil. V tem historičnem dvoru, spomeniku visoke kulture, ekonomskega sijaja in politične modrosti malega Dubrovnika, nekdanje male jadranske države, se že nekaj časa vrše razne poprave. Vrše se sedaj najnujnejša popravila, a po kraljevem obisku sledi definitivna ureditev notranosti v stilu poslopja in dobe, v kateri je bil dvorec zgrajen. Dubrovčani že težko pričakujejo trenutka, ko svojega novega vladarja pozdravijo in počaste z onim sijajem, kakor nekaj svoje vladarje in diplomate.

Sedež zaderske škofije preložen v Šibenik. Prihodnje nedelje se vrši v Šibeniku vstoličenje novoimenovanega biskupa za severno Dalmacijo g. Pantelica. Sedež škofije je bil doslej v Zadru, ki pa je pripadel Italiji, vsled česar bo škof odslej stoloval v Šibeniku.

Potres v Splitu. Dne 16. t. m. v jutro ob 3. uri čutil se je v Splitu, močan potresni sunek. Podrobnosti še niso znane.

Velik sneg je zapadel tudi v južnih delih naše države, posebno v Črnogori. Med Kotorom in Cetinjem je cesta zasuta z ogromnimi snežnimi zameti, ves promet je ustavljen. Istotako je zasuta zveza med Podgorico in Andrijevico ter Podgorico in Kolašinom.

Rimske Toplice. Restavracija »Nova Pošte« tik železniške postaje, se odda s 1. majem 1922 v najem. Ponudbe je poslati najdalje do 1. aprila tl. ravnateljstvu kopališča Rimske Toplice. 76 1

Lastnikom domačih umetnin. Širom slovenskih krajev se nahaja tudi v zasebni lasti mnogo umetnin (slik, risb, plastik itd.), ki so jih v teku stoletij ustvarili domači podabljalci. Društvo Narodna Galerija v Ljubljani, lastnik istoimenskega razstavišča za umetnine, namerava o veliki noči letos v Ljubljani prirediti umetniško razstavo, ki naj bi predmetoma ponazorila, kako se je v nas tekom stoletij razvijala upodabljaljoča umetnost. Ker v to potrebna gradiva ne more v dovoljni meri znesti zgolj iz javnih zbirk in hranišč, prosi za zasebne lastnike tem potem, naj ustrežajoč kulturni nameri dobrotno po dopisnici sporoče, katere domače umetnine hranijo in bi bili voljni, proti jamstvu za točno vrnitev nepoškodovane umetnine ter na trošek društva prepustiti Narodni Galeriji zgolj za dobo nameravane historične razstave. Obvestila naj se pošljejo na naslov: Narodna Galerija v Ljubljani.

Izmena bankovcev. Narodna banka je pričela kasirati petdinarske bankovce. Novi desetdinarski bankovci pridejo v promet takoj, kakor hitro pride iz Amerike zadostna količina. Stari srbski desetdinarski in drž. bankovci se popolnoma umaknejo iz prometa.

Jugoslovanska dobrovoljska banka. Po vzoru češkoslovaških legionarjev se bavijo tudi naši dobrovoljci z mislijo, da bi osnovali lastno banko s sedežem v Zagrebu. Banka bi se osnovala s pomočjo »Banke češkoslovaških legij«, ki ima centralo v Pragi in katere glavnica znaša 70 milj. Kč.

Velike patriotkinje. V pisarni bolnišnice usmili sester v Zagrebu je visela še dolgo po prevratu slika cesarja Franca Jožefa. Ko so jo morali konečno odstraniti, je prostor ostal dolgo časa prazen, vsak je mislil, da bodo častite sestre nabavile sliko kralja — častite sestre so res nabavile sliko, pa ne kralja, pač pa — Stipice Radiča. Dajte Bogu, kar je božjega in cesarju, ker je cesarjevega! Bilo je nekdanj. Po Sloveniji pa te častite sestre govorijo o autonomiji in ločitvi od Srbov, pri tem pa mirno uživajo podporo države, ki je ne ljubi.

Volkovi v Bosni in Srbiji. Ministrstvu notranjih poslov so došle vesti, da so se vsled velikega snega pojavile po Bosni in Srbiji velike tolpe volkov, ki kar pri belem dnevu vdirajo v sela in delajo ogromno škodo, posebno v južnih krajih. Volkovi nastopajo v taki množini, da je onemogočen vsak promet. Na Kosovem v planini Čičevica dogodil se je slučaj, da je gnala šestorica volkov eno volkuljo do vasi, kjer je slednja preskočila ograjo v kateri se je nahajala živina. Volkulja se je skrila, volkovi pa so izven ograje tulili, na kar je prišel seljak pogledat, ker je živina mukala in bleketala. V staji je zapazil volkuljo ter se mu je posrečilo jo ubiti. Na to so na volkovi počeli tuliti, da je priteklo celo selo skupaj. Začel se je boj med zverinami in deloma oboroženimi seljaki, pri čemur je bilo 10 seljakov prav grdo razmesarjenih. Konečno se je posrečilo zverim pognati. Tudi krog Sarajeva se pojavljajo tolpe volkov. Dnevno se slišijo slučajni napada istih na ljudi. V Maričicah je napadla tolpa volkov gručo ljudi, ki so šli po opravkih v sosednje selo ter je bilo pri tem ugriznjenih četvero moških in troje žensk. Ker se je trdilo, da so volkovi stekli, odpemili so vse ranjence v Pasteurjev institut v Zagrebu.

Število jugoslovanskih slikarjev in kiparjev. Novosadsko »Jedinstvo« piše, da je po popisu v področju naše kraljevine živečih slikarjev in kiparjev v Beogradu 20, v Zagrebu 70, v Ljubljani 30, v Sarajevu 15, v Osijeku in Splitu po 5, v Novem Sadu 2. O drugih slovenskih mestih list nima podatkov.

Požar v Osijeku. je upepelil dne 13. na 14. t. m. osješko tovarno pohošiva last družbe »Danica«. Zgorela je vsa delavnica, stroji in material in dva konja. Škoda znaša poldrug milijon kron. Poleg požarne brambe je moralo priti na pomoč tudi vojaštvo. Sumi se, da je bil ogenj podtaknjen.

Vsak Jugoslovan mora biti član »Jugoslovanske Matice«!

GLASBILA IN GODBA.

Koga ne razveselijo zvoki dobre godbe? Že stari divji narodi so napravljali primitivna godala (tolkli ob votlo drevo) ter veselo rajali. Indijci v svojih zapiskih trdijo, da so oni izumili prvo glasbeno orodje. V zbirki »Baiké papirge«, ktera je v orijentu zelo razširjena, se bere: Nek Braham (njih svečenik) je našel v gozdu med drevesnimi vejami razpeta suha čreva opice, ktera je najbrž po drevju skakajoč, si razparala trebuh. Čez ta napeta suha čreva je bril veter in tako izvajal prijetne glasove. Braham je snel čreva z vej, napel jih doma na desko in tako stvoril prvo liro. Verjetnejša je trditev, da je piščalka bila prvo glasbeno orodje. Povod te iznajdbe je bil kljun ptice feniks, kteri ina luknjice in pri dihanju ptice se slišijo razni glasovi.

Stari Egipčani so imeli svoj »kem-kem«. Španjolci svojo »tamborino«. Harfo so rabili skoraj vsi narodi. Stara baika pravi, da jo je bog Apolon izumil. Od Egipčanov je prešla k Hebrejcem (David je godel na Harfo). Egipčani trdijo, da je Oziris izumil »trobento« in Hebrejci so jo pri verskih svečanostih zelo čislali in le njih duhovniki so jo smeli puhati. Med glasbo trobent je bila zavzeta Jeriha. Rimljani, bojevit vojaški narod, so ljubili trobento in rog, rahločutni Slovan je čislal milodoneča glasbila (gosli, citre itd.). Sedajna doba ima pa toliko raznoličnega glasbenega orodja, da ga po imenu skoraj naštetj ni mogoče.

Za nas sedaj živeče je bilo prvo glasbeno orodje leskovka. Kot razposajenim, nemirnim in neobgljivim fantinom so nam zagodli ž nio stariši, mi pa smo to godbo s krikom in vikom spremljali. Spominjajočemu se tistih zlatih časov, mi nikakor ne more iz glave prislovica: »Šiba novo mašo poje«. Če je šiba spokorila one razposajence, da so sedaj vladni, miroljubni, dobri gospodje, tedaj je druga prislovica: »Kar se je Janezek učil, to Janez zna« velika laž. Ko je vrbje ozelenelo, sezivali smo skorio in godli v žveglo; če smo bili pridni, so nam kupili starši brumbico in brumbali smo okoli hiše, da so nam »žnable« otekaše. Ko pa smo odrasli, je ljubilo uho poskočnice in neredko smo prosili:

Godi, godec, duša zlata,
Da boš razveselil trop.
Kol'ko le nas nese trata,
Par za parom, hop hop hop!

V stariši dobi pa je tudi to veselje minilo, nudila se nam je resneša godba in sedaj plešemo, kakor nam višji go-dejo.

Prosveta.

Vabilo na naročbo. Pravkar je izšla knjiga: Alojz Kraigher: **Umetnikova trilogija.** Ivanu Cankarju v spomin. — Samozaložba. — Natisnila Učiteljska tiskarna. — V prvem delu je hotel pisatelj pokazati, kako je iztrgala domovina Umetnika tujini iz rok. Ta ga je držala z gospo Pavlino in si ga je želela trajno prikleniti z zaročenko Betko. Iz nevarnosti, da vtone v tujini, ga je rešila njegova mladostna ljubica gospodična Minka. S pomočjo Janeza Poslanca, ki mu je prišel ponujat državnozborniški mandat, ga je odvedla v domovino. Prvi del ima naslov »Umetnik v tujini«. — V drugem delu — »Umetnik v domovini« — je pisatelj vtelesil boj umetnosti z življenjem za Umetnika. Gospodična Helena polzkuša, da bi ga iztrgala gospé Ani iz rok. Boj med njima pa stopi nenadoma v ozadje, ko se Umetnik zavé, da je na koncu svoje poti, ki ga ne vodi iz življenja umetnosti v naročje, marveč od obojega — smrti naproti. — V tretjem delu — »Umetnik v nebesih« — bje Janez Umetnik svoj zadnji boj z Janezom Antrigo in z Janezom Sladkostjo. Boj se bje — za nebesa. — Kakor sta mu v življenju venomer nasprotovala in mu metala kamenje pod noge, tako bi mu rada tudi tu — pred samim božjim pragom in pred sodnikom svetim Petrom — izpodnesta stalo in mu povelečanje preperečila. A s

pomočjo Boga Očeta — deus ex machina — triumfira Janez Umetnik nad intrigo, njegova mati mu pride naproti iz nebes in sveti Peter mu jih odpre. — Cena za broširan izvod 15 Din, za vezan izvod 20 Din. Naroča se pri vseh knjigarnah ali pri Založbi »Trilogije« v Ljubljani, Na stolbi 4.

Socijalna politika.

ODGOJA IN ZAŠČITA OBRATNO-INDUSTRIJSKEGA NARAŠČAJA.

(Elaborat iz ministrstva za soc. politiko, ki nam ga je dal na razpolago min. n. r. g. dr. V. Kukovec.)

(Dalje.)

Zdravniški pregled mora biti najstrožje in strokovnjaško izveden. V to svrhu se morajo normativno ugotoviti principijelni pogoji, kateri morajo biti izpolnjeni, predno se določi dečku ali deklici njima odgovarjajoči poklic. Zdravniški pregled mora biti obligatoričen za vse dečke in deklice, ki so v 14. letu starosti. Zdravniki morajo biti radi potrebne specializacije in temeljitega posvečenja tej važni nalogi strokovni organi omenjene organizacije. Z ozirom na okolščino, da bi za to nalogo ne bilo potrebno preveliko število zdravniških moči, kateri bi vršili izključno samo ta posel, bi se lahko ti zdravniki specialno izšolali po izkustvih, stečenih na tem polju v naprednejših državah.

Kot starost dečka ali deklice, ki se posveti obrti in industriji, se naj določi izvršeno 14. leto in sicer brezizjemno. Ne najdem nobenega upravičenega razloga, zakaj bi se od te starostne dobe delale izjeme za gotove obrti. Za vsako obrt ali industrijo je potrebno, da je vajenec ali mladoletni delavec prvič telesno krepak in drugič duševno tako razvit, da more slediti vsem delavnim procesom. Ako tudi nisem zdravnik, vsejedno smelo trdim, da zgodnejša doba ni v enem in ne v drugem oziru pripravna za učenje obrti. Deček ali deklica pred 14. letom — abnormalne izjeme ne upoštevam — je še otrok, ki nima dosti resnosti, in ne zadosti razumevanja o važnosti sistematičnega učenja.

Ako vzamemo starostno dobo z 12. letom, potem izučij vajenec obrt — ako računamo najdaljšo učno dobo — s 16. letom. To je gotovo za pomočnika, toraj za delavca, ki se je strokovno popolnoma usposobil, in je to popolno izučenje moramo brezpogojno od vsakega zahtevati, prezgodnja doba in je popolnoma izključeno, da bi bil v tej dobi tako zrel, da je sposoben in zmožen samostojnemu delu, za samostojno odločanje in presojanje. A učne dobe so običajno dosti krajše, samo 3 leta ali celo samo 2 leti. Ako upoštevamo te kratke učne dobe, potem pridemo do pomočnikov, ki se nahajajo v pravi otročiji, nezreli in nerazsodni dobi.

Končno moramo zahtevati, da vsak deček ali deklica, ki vstopi v obrt ali industrijo, mora izvršiti ljudsko šolo z dobrim uspehom. Ako tega ni dosegel, bolj je, da ponavlja razrede in vstopi osnovnošolsko dobro podkovan v obrt ali industrijo, že v zrelejši dobi, kakor, da čimprej in v zgodnji dobi, a slabo osnovno izšolan prične z obrtniškim učenjem.

Ker se vrši vstop v ljudsko šolo običajno s 7. letom, dovrši normalno otrok z 12. letom ljudsko-šolski pouk. Nastane toraj vprašanje, kaj naj počne od 12. — 14. leta, ako bi bilo zabranjeno učenje pred 14. letom. Na to dobo polagam pa ravno največjo važnost za obrtni naraščaj, ker sem mnenja, da današnja podlaga — ljudska šola — ni pripravna in pravilna za vstop k obrtnemu učenju ali industrijskemu delu. Od 12. do 14. leta bi morali vsi oni dečki in deklice, ki so namenjeni odnosno se posvetili obrtni izobrazbi, vstopiti v posebne strokovne pripravljalne šole, kjer bi se izpopolnjevali v osnovnih naukih in kjer bi se posebno gojila specialna predavanja o obrtništvu, o industrijskem delu, o gospodarstvu in prav posebno pa se vežbalo v risanju in računanju. Pri vseh na-

ših obrtnikih in strokovnih delavcih zapazujemo namreč, da so zelo neokretni v pisanju in čitanju, da nimajo pravega pojmovanja o obliksoslovju in da imajo premalo spretnosti v računanju.

Ker povzroča navadno beda starišev ali osirotelost dečka ali deklice, da se predčasno posvetijo industrijskemu delu in na ta način služijo denar, da pomagajo zboljšati eksistenco starišev ali svojo lastno eksistenco, je naravno, da bi morala država in javnost skrbeti za te najbednejše. S tem se samo prevale itak potrebne žrtve iz dobe višje starosti na otročjo dobo, ker je naravno, da sistematično skrbstvo v zgodnji mladosti zagotavlja daljšo delavno dobo, s tem višji produktivni uspeh osebnosti za vso dobo življenja in boljši eksistenčni položaj pojedinega delavca v starosti.

Te pripravljalne šole bi bile torej pravi in smotreni poskusni čas za vajence in mladoletne delavce, katere bi vsposobile naraščaj, da se v poznejših strokovnih nadaljevalnih šolah in tečajih posvetijo intenzivnejše specialnemu izšolanju v svoji stroki in da se v te poznejše šole in tečaje uvede primernejši pouk o narodnem gospodarstvu na eni, a na drugi strani bi se doseglo, da vstopi vajenec ali mladoletni delavec v resnici zrel in resen, razumen in prevdaren k strokovnemu učenju v delavnici.

Tako izbran in preiskan material, tako osnovno izšolana mladina in sistematično organizirana razpredelitev obrtnega naraščaja po pravi potrebi in sposobnosti bodo trdni in zdravi temelji kvalitetnega delavstva. (Dalje prih.)

Narodno gospodarstvo.

Carina na luksuzno blago. uvoženo v našo državo, se je zvišala za 200%.

Izdelovanje vžgalic v Jugoslaviji. V Jugoslaviji imamo 5 tovaren za vžgalice in sicer: v Osijeku, Vrbovsko (Hrvaško) Dolac (Bosna) Verbas (Bačka) in Ruše (Slovenija). Izmed teh tovaren je največja ona v Osijeku, ki proizvaja dnevno 300.000 škatljic po 100 vžgalic. Tovarna v Dolacu pri Travniku izdelata dnevno 100.000, ona v Verbasu pa 80.000 škatljic. Tovarna v Rušah v Dravski dolini je prenovljena ter bo proizvajala letno 18 milijonov škatljic.

Število živine v Sloveniji. Stanje domačih živali je po štetju 31. jan. 1921 sledeče: Vsa Slovenija (izvzemši Logaško okrožje) ima goveje živine 178 tisoč 105 glav in 16 bivolov, 58.438 konj, 128 mezgov ter muš in 381 oslov. Prašičev se je naštelo 302.581, ovac 75.008, koz 23.610, kokoši 1.010.564, gosi 14.988, rac 12.849, pur 17.421, skupno toraj 1.055.822. Čebel se je pa naštelo 59.502 panja.

Dobava loja. Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici razpisuje za dan 27. marca 1921 pismeno ofertalno licitacijo glede dobave 2000 kg loja. Predmetni oglas je v pisarni trovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava oblek in ohuval. Zemaljski ekonomat v Sarajevu razpisuje za dan 28. februarja 1922 ob 9. uri dopoldne komisijsko ofertalno licitacijo glede dobave obleke in čevljev za poduradnike finančne kontrole. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Plačevanje davka na poslovni promet. Zveza trgovskih gremijev in za drug opozarja vse interese, da je davek na poslovni promet ostal neizpremenjen v veljavi in, da različne časopisne vesti o izpremembah in ukinjenju tega davka ne odgovarjajo resnici. Prvi plačilni rok zapade najpozneje 30. jan. 1922. Vsi trgovci in obrtniki so primorani voditi predpisane knjige in plačati davek v znesku 1% od storjenega prometa, ker sicer zapadejo občutni denarni kazni.

Zadnja poročila.

Prihod kraljeviča Gjorgia v Beograd. Beograd, 17. jan. Kraljevič Gjorgje, ki se mudi v Rimu je bil obveščen o

zaroki kralja Aleksandra I. s kraljicino Marijo ter pride te dni v Beograd, kjer ostane dalje časa in bo prisostoval tudi zaroki. Iste se bodeta udeležila tudi knez Arzen in princezinja Jelena.

Seja odbora za poslovnik.

Beograd, 18. jan. Na včerašnji seji odbora za poslovnik se je obravnavaj isti člen za členom. Razprava je dospela do člena 14, ki določa, koliko odborov naj bo v parlamentu. Opozicija in nekateri člani vladne večine predlagajo naj se osnuje interparlamentarni odbor za zunanje stvari. Ob koncu je minister pravde dr. Laza Markovič predlagal, naj se vprašanje odgodi do prihodnje seje, ker niso bili navzoči vsi člani odbora. Seja je bila prekinjena in se nadaljuje jutri.

Karlova brigada v Budimpešti.

Budimpešta, 17. jan. Listi poročajo, da je policija aretirala nekoga bivšega stotnika, v katerega stanovanju so našli kompromitujoče spise, iz katerih se da posneti ustanovitev »Karlove brigade«, pri kateri je udeleženo več upornikov iz Zapadne Ogrske. O stvari je govoril na zadnji seji narodne skupščine poslanec Friedrich, kateri je bil radi tega pod strogim policijskim nadzorstvom. Izkazalo se je, da je bila trditev Friedricha resnična. V nadaljnjem poteku zasledovanja je policija aretirala enega izmed upornikov iz Zapadne Madžarske.

Zita v Švici in njen povratek na Madeiro.

Bern, 17. jan. V bernskih vladnih krogih se govori, da je operacija Zitinega otroka dovršena in je potekla brez komplikacij ter da se vršijo vse varnostne priprave za odpotovanje Zite na Madeiro. Raznesla se je vest, da Zita ne bo mogla takoj oditi, ker bo vkratkem porodila. Pred odhodom še ji bo dana prilika, da bo za kratek čas videla vse svoje otroke na gradu Hardeggu.

Svetovna gospodarska konferenca v Genovi in Rusiji.

London, 17. jan. Iz Rive se doznava program boljševiške vlade za svetovno gospodarsko konferenco v Genovi. Isti obsega zahtevo po plačevanju ruskih dolgov, vrnitev Rusiji po Djenikinu, Judeniču in Wranglu odvzetih ladij, odstop vzhodne Sibirije, obnovitev gospodarskih odnosov z Rusijo. Sovjetsko vlado bo zastopal komisar Čičerin, Zurud in Lunačarski.

Podaljšanje trgovinke pogodbe z Avstrijo.

Beograd 17. jan. Do dne 30. t. m. podaljšana trgovinska konvencija z Avstrijo se bo podaljšala za nadaljnih 30 dni. V to svrhu je napisilo ministrstvo za trgovino in industrijo narodno skupščino, da mu dovoli to podaljšanje za 30 dni.

Internacionalizacija Tangerja.

Pariz, 17. jan. Diplomatski dopisnik »Daily Mail-a« poroča iz konference v Cannesu, da sta imela Lord Curzon in Briand kratko konferenco v Tangerju, ter sta se pri tem zjediniła načeloma v internacionalizacijo tega mesta. Predpogoj je, da ga Anglija in Francija sprejmeta na konferenci, ki bi se imela vršiti v Londonu, in sporazum ratificirate.

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Odgovorni urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

V najem se odda

takoj dobro urejena kovačnica, zanesljivemu in treznemu kovaču. Natančneje se izve v upravi »Nove Dobe«.

200 hl ljutomeržana

proda

Oskrbništvo graščine v

83 3-1 **GORNJI RADGONI.**

Neobrabiljive kavčukpete za čevlje

Poštni ček. rač. 10.598

Podružnica
Ljubljanske kreditne banke v Celju

Dejniška glavica 50.000.000 kron. - **CENTRALA V LJUBLJANI** - Rezervni fondi nad 45.000.000 kron.

Podružnice
v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah, Ptuj in Brežicah. 264 50-48

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju. Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Telefon št. 75 in 76

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prežernova ul. 15
Stanje rezerve K 130.000.

"LASTNI DOM"

Račun čekovnega urada št. 10.316.

Sprejema hraniine vloge in jih
obrestuje po 4 1/2% štiri in pol K
od sto, proti odpovedi (5%) pet od sto.
Stanje hranilnih vlog: K 4.000.000.

Sprejme se v trgovino mešanega blaga
in deželnih pridelkov, pridelnega močnega
in zdravega

učenca

z dobrim šolskim uspehom. Istotako se
sprejme učenka.

Proda se takoj oprava za trgovino

in sicer: prodajalni pult, polica z ogledalom
in zatičnim oknom, blagajna (Nationalkasse)
garnitura iz trstja in izložbeno stojalo.

Roza Perc, modistinja
Gosposka ulica 79 1

Kontoristinja

vešča perfektno slovensčine in nemščine
v besedi in pisavi, stenografiji in zmožna
v knjigovodstvu se išče. Ponudbe z za-
htevo plače pod »knjigovodstvo 5« na
upravištvo »Nove Dobe«. 78 1

Deklica

74 1

stara 17 let, ki zna dobro kuhati, išče
mesta kot učenka v trgovino.
Naslov v upravi »Nove Dobe«.

Izurjena tipkarica in stenogra- finja

se sprejme za 8 mesecev. Na-
stop takoj. Oglasiti se je v
Zadružni Zvezi v Celju. 63 3-2

Mizarski pomočniki in

učenec se takoj sprejmejo pri lg.
Toplak, strojno mizarstvo
2-2 Celje, Breg 14. 72

Proda se:

1 fina frak-obleka
1 žaket in telovnik,
1 kožuh za voz itd.

pri tvrdki Ivan MASTNAK, Kralja Petra
cesta 15, Celje. 60 3-2

Gremij trgovcev Celje.

Vabilo k rednemu občnemu zboru

Gremija trgovcev
CELJE,

ki se vrši v nedeljo, dne 22. tm. ob 10 uri dop. v mali dvorani
Narodnega doma v Celju s sledečim sporedom;

1. Otvoritev občnega zbora;
2. Čitanje zapisnika občnega zbora z dne 27. I. 1921;
3. Poročilo načelstva;
4. Letni račun pro 1921 in poročilo računskih pre-
glednikov;
5. Proračun pro 1922 in določitev doklad;
6. Reorganizacija bolniškega zavarovanja trgovskih na-
stavlencev;
7. Kolektivna pogodba s pomočniškim zborom;
8. Sprememba pravil;
9. Volitve;
10. Slučajnosti.

K polnoštevilni udeležbi vabi vse člane
načelstvo gremija trgovcev Celje.

Razširjajte „Novo Dobo!“

KORANIT

asbestni škrljavec, najboljšo sredstvo sedanjosti za pokrivanje streh in obloženje
zidov. Tovarna v KARLOVCU (Hrvatska) glavno zastopstvo za Slovenijo:

Fran Hočevar, Moste p. Žirovnica Gorenjsko.

Stavbeniki, podjetniki, pokrivači in vsi, ki hočete imeti dobro pokrito streho,
33 sigurno proti dežu, toči, snegu, požaru in viharju, zahtevajte oferte. 5-2

SUKNO

pristno češko za moške in volneno
za ženske obleke in razno manufak-
turo kupite radi direktnega importa
po čudovito nizkih cenah samo v
veletrgovini in razpošiljalnici
R. Stermecki, Celje.

Zahvala.

Za prisrčno sožalje, za prekrasne vence
in za častno spremstvo k zadnjemu počitku
povodom smrti našega preljubljenega očeta
in šefa tvrdke izrekamo vsem najprisrčnejšo
zahvalo.

Družina Teppey, Gallent, Gubo,
Prva jugoslovanska lesna industrija.

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo

Franjo Dolžan

Kralja Petra cesta CELJE Kralja Petra cesta

izvršuje vsa dela točno in solidno. = = = Cene zmerne.
53 Proračuni na razpolago. 52-2

Naznanilo!

Prodaja trgovine.

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem prodal svojo
trgovino mešanega blaga v Gosp. ulici gospodom

Turnšek in drug.

ter se zahvaljujem vsem mojim cenj. odjemalcem
za dosedaj izkazano naklonjenost in priporočam v
naprej moja naslednika. Ob enem naznanjam, da bo-
dem pod istim imenom vodil trgovino na debelo še dalje.

Z odličnim spoštovanjem

Ludvig Bandek.

Otvoritev trgovine.

Cenj. občinstvu se naznanja, da smo kupili trgovino
mešanega blaga v Gosp. ulici od gospoda

Ludvika Bandeka

ki jo bomo v večjem obsegu od dne 23. tm. naprej vodili.
Priporočamo se vsem cenj. odjemalcem našega pred-
nika, kakor vsem bodočim c. strankam ter jih zago-
tavljamo v naprej najsolidnejše in najcenejše postrežbe.

Z velespoštovanjem

Turnšek in drugi.